

Caseta 6. Creșterea sustenabilă a intermedierei financiare în România

Dezvoltarea intermedierei financiare în România poate avea o contribuție importantă la creșterea economică, prin asigurarea unui acces mai facil la resurse financiare și prin îmbunătățirea guvernancei corporative și a disciplinei la plată în economie. Totodată, acest lucru poate conduce la îmbunătățirea capacității de monitorizare a proiectelor finanțate¹. Cu toate acestea, creșterea prea rapidă a creditării poate determina acumulări de vulnerabilități în sistemul financiar și ulterior crize financiare². De asemenea, beneficiile dezvoltării financiare se reduc

dacă sistemul financiar devine supradimensionat³. Având în vedere rolul dezvoltării financiare pentru economie și necesitatea ca aceasta să se realizeze cu respectarea prudențialității, creșterea sustenabilă a intermedierei financiare a fost inclusă printre obiectivele intermediare ale politicii macroprudențiale⁴.

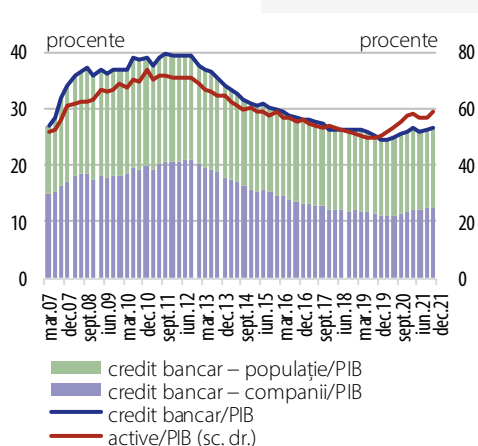
România înregistrează una dintre cele mai scăzute valori ale intermedierei financiare din Uniunea Europeană. Astfel, raportul activelor sectorului bancar în PIB este de 58,9 la sută, în timp ce creditul bancar în PIB este de 27,4 la sută în decembrie 2021 (Grafic A). Aceste valori sunt mult sub cele înregistrate în medie în UE, dar și în țări din regiune precum Polonia, Cehia sau Ungaria. Analiza evoluției nivelului intermedierei arată că principalii factori de natură structurală

care au contribuit la această evoluție sunt factori specifici economiei românești. Pentru identificarea celor mai bune măsuri pentru soluționarea acestora, CNSM a decis înființarea în decembrie 2021 a unui grup de lucru interinstituțional pentru creșterea sustenabilă a intermedierei financiare. Concluziile preliminare ale grupului de lucru urmează a fi prezentate Consiliului general al CNSM în luna iunie 2022, iar Raportul final al grupului de lucru va fi prezentat CNSM în ședința din luna decembrie 2022.

Principalele domenii analizate în cadrul Grupului de lucru CNSM, considerate a avea un rol major în dezvoltarea intermedierei financiare în România, sunt:

A. Implicarea sectorului financiar în cofinanțarea contribuției beneficiarilor la proiectele eligibile spre finanțare din fonduri europene, în general, respectiv, din Planul Național de Redresare și Reziliență, în particular;

Grafic A
Intermedierea financiară
în România

- 1 Levine, R. – „Finance and growth: theory and evidence”, NBER Working Paper, nr. 10766, 2004; Demircuc-Kunt, A., & Levine, R. – „Finance, financial sector policies, and long-run growth”, World Bank Policy Research Working Paper, (4469), 2008.
- 2 Laeven, L., & Valencia, F. – „Systemic banking crises database”, IMF Economic Review, 61(2), pp. 225-270, 2013; Lo Duca, M., Koban, A., Basten, M., Bengtsson, E., Klaus, B., Kusmierczyk, P., & Peltonen, T. A. – „A new database for financial crises in European countries: ECB/ESRB EU crises database”, ECB Occasional Paper, (194), 2017.
- 3 Pagano, M., Langfield, S., Acharya, V. V., Boot, A., Brunnermeier, M. K., Buch, C., Hellwig, M. F., Sapir, A., & van den Burg, I. – „Is Europe overbanked?”, Reports of the Advisory Scientific Committee, No. 4, 2014.
- 4 Cadru de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (<https://www.cnsmro.ro/politica-macroprudentiale/cadru-de-ansamblu-privind-strategia-politicii-macroprudentiale/>).

- B. Procesul de digitalizare a serviciilor financiare și rolul sectorului *Fintech* în creșterea intermedierei financiare;
- C. Acțiunea instituțiilor statului în sensul îmbunătățirii legislației privind capitalizarea firmelor și insolvența, precum și al reducerii indisciplinei de plată în economie, ceea ce ar permite majorarea contribuției sistemului financiar la creditarea firmelor;
- D. Educația financiară a antreprenorilor și pregătirea profesională a personalului din sistemul financiar;
- E. Contribuția sistemului financiar la schimbarea structurală a economiei în una cu o valoare adăugată mai ridicată: sprijinirea finanțării sectoarelor inovative, a proiectelor verzi etc.

Potențialul de creditare al sectorului companiilor nefinanciare este însemnat, iar sectoarele cu aport înalt de tehnologie și inovație, precum și cele care contribuie la tranziția economiei către un model de creștere favorabil mediului sunt subreprezentate în portofoliile de credit ale băncilor. Astfel, împrumuturile acordate companiilor din sectoarele *high-tech* reprezintă doar 1 la sută din total credit către firme, în timp ce finanțarea acordată de firmele de servicii cu aport înalt de cunoaștere reprezintă 8 la sută din total.